

POLITIBETJENT VIDEREGAV FORTROLIGE OPLYSNINGER

Tips til hvordan du undersøger
en medarbejder hos politiet.

MORTEN HALSKOV

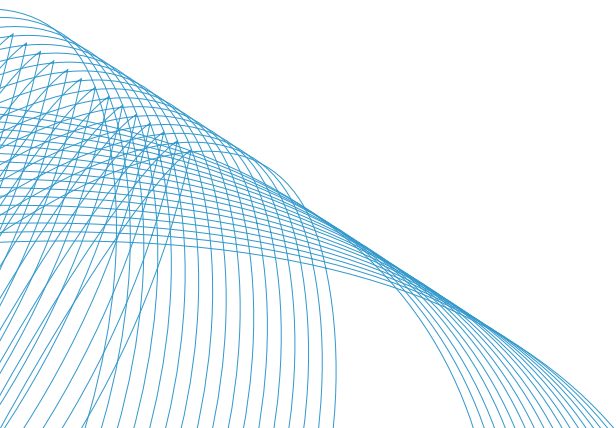
Gravercentret

PETER KROGH FRAUSING

TV 2 Fyn

INDHOLD

<u>Introduktion</u>	3
<u>Samarbejdet</u>	4
<u>Historien</u>	4
<u>Aktindsigt</u>	6
<u>Den uafhængige politiklagemyndighed (DUP)</u>	6
<u>Anklagemyndigheden</u>	6
<u>Justitsministeriet</u>	7
<u>Rigspolitiet</u>	7
<u>Kommuner</u>	7
<u>Kommunikation</u>	7
<u>Kilder</u>	9
<u>Etik</u>	9

INTRODUKTION

Denne metoderapport indeholder en beskrivelse af metoder samt tips, som du forhåbentlig kan bruge som inspiration, hvis du skal undersøge en sag om en medarbejder hos politiet.

TV 2 Fyn begyndte at arbejde på historien om en politibetjent hos Fyns Politi, efter at et andet medie havde afsløret, at betjenten var blevet tiltalt for at have videregivet fortrolige oplysninger.

TV 2 Fyn fik selv fat i sagens anklageskrift og kontaktede derefter Gravercentret for at høre, om mediet og centeret kunne lave et samarbejde om den opsigtsvækkende sag. Derefter blev der indgået et samarbejde mellem TV 2 Fyn og Gravercentret om historien.

Den oprindelige plan var, at TV 2 Fyn løbende ville udkomme med nyhedshistorier på mediets platforme, og at det sideløbende ville producere en slags minidokumentar, som skulle offentliggøres op til, at sagen skulle for byretten i slutningen af august 2025.

Det endte med, at TV 2 Fyn bragte en række nyhedshistorier, men ingen minidokumentar som optakt til retssagen.

SAMARBEJDET

Gravercentret har i processen hjulpet TV 2 Fyn med research og anmodninger om aktindsigt samt været sparringspartner for teamet fra det fynske medie. En del af Gravercentrets input er kommet fra en ekspert, der er tilknyttet centret, og som har stor viden om politiet og politiefterforskning.

Gravercentret har også via sin såkaldte værkstedsmodel hjulpet med at opstille hypoteser, komme med forslag til metoder samt opbygge struktur i form af mapper, logbog og interview.

TV 2 Fyn har undervejs prioriteret projektet og har afsat tre journalister og en redaktør til at undersøge og formidle historien.

Bag projektet står TV 2 Fyns journalister Emilie Foxil, Kristina Lund Jørgensen og Peter Krogh Frausing samt til at begynde med redaktionschef Jakob Herskind, der senere blev afløst af redaktionschef Mathias Hobolth Østerlund.

For Gravercentret har graverchef Bruno Ingemann og undersøgende journalist Morten Halskov deltaget i projektet.

HISTORIEN

I begyndelsen af april 2025 afslørede DR, at en betjent fra Fyns Politi var blevet tiltalt for 29 tilfælde af tjenstemisbrug. Anklagen gik blandt andet på, at den tiltalte betjent skulle have slået op i politiets system uden tjenstlig anledning, have taget billeder af sager med sin private telefon, oprettet et falsk tip og videregivet fortrolige oplysninger.

Hurtigt fik TV 2 Fyn aktindsigt i sagens anklageskrift - og gik ind i sagen.

Politibetjenten var ifølge anklageskriftet tiltalt for forhold, som skulle have fundet sted i løbet af godt to år mellem juni 2020 og august 2022.

Derfor meldte der sig hurtigt nogle centrale spørgsmål hos os, blandt andet om den tiltalte betjent stadig var i tjeneste, og hvor længe ledelsen hos Fyns Politi havde kendt til de her påståede overtrædelser af straffeloven?

Få dage senere i april 2025 kunne TV 2 Fyn gennem en række af hinanden uafhængige kilder afsløre, at den fynske betjent stadig formelt set arbejdede for Fyns Politi, og han stod i politiets vagtsystem til at møde samme dag, som historien blev bragt. Den tiltalte betjent blev suspenderet fra sit arbejde dagen efter, at historien blev bragt.

Historien førte til, at justitsminister Peter Hummelgaard (S) blev kaldt i samråd i Folketinget, hvor han blandt andet skulle svare på, hvorfor betjenten kunne fortsætte sit arbejde, mens han selv blev efterforsket for at bryde straffeloven og interne regler.

I begyndelsen af maj kunne TV 2 Fyn ved hjælp af aktindsigt fortælle, at den tiltalte politibetjent - som ifølge en pressemeddelelse fra Fyns Politi fra midt i april - ikke havde været på arbejde "i et stykke tid" stadig var på lønningslisten hos politiet.

TV 2 Fyn afslørede også via aktindsigt, at Den uafhængige politiklagemyndighed (DUP) begyndte dens efterforskning mod den fynske betjent i oktober 2022 efter en anmeldelse fra en borger - og at den anklagede betjent i september 2024 havde deltaget i en ransagning i Varde som en del af sit arbejde hos politiet.

Senere i maj 2025 kunne TV 2 Fyn afsløre, at justitsminister Peter Hummelgaard i en fortrolig redegørelse til retsudvalget fastslog, at sagen gav anledning for embedsværket i Justitsministeriet til at drøfte den nuværende praksis omkring fritagelse fra tjeneste og suspendering med Rigspolitiet.

- (...) det ændrer ikke på, at jeg synes, det er en alvorlig sag, og det er åbenlyst, at der er nogle huller i proceduren for suspension. Det har jeg bedt Justitsministeriet om straks at gå i dialog med Rigspolitiet omkring, sagde justitsministeren.

I slutningen af august idømte Retten i Odense den fynske politibetjent 30 dages ubetinget fængsel for tjenestemisbrug. Den dømte betjent ankede straks byretsdommen.

AKTINDSIGT

Vi har i høj grad brugt aktindsigt som en vigtig metode til at skaffe viden og dokumentation for historierne om sagen mod politibetjenten.

Den uafhængige politiklagemyndighed (DUP)

DUP er den myndighed, der efterforsker sager internt i politiet, som i dette tilfælde hvor en betjent var sigtet for at misbruge sin stilling. Myndigheden er generelt lukket om sig selv, og det er svært at søge information i andet end overordnede termer. Derfor begrænsede DUP's svar på vores anmodninger om aktindsigter sig til at tegne et overordnet billede af Fyns Politi.

Gennem aktindsigter fik vi indblik i antallet af sager, der er blevet efterforsket i den fynske politikreds fordelt på årstal, ligesom vi fik en udtømmende liste over, hvad hver enkelt sag handlede om i overskrifter samt tilhørende journalnummer.

Disse aktindsigter kunne bruges til at danne et samlet billede af, hvilke udfordringer politikredsen står med, og journalnumrene kunne bruges til at gå dybere ind i sagerne gennem DUP's årsrapport.

Årsrapporten udkommer årligt og giver et mere detaljeret indblik i de sager, som DUP har beskæftiget sig med. Både sager som er afsluttet i årets løb, men også sager som er blevet efterforsket uden en egentlig sanktion. Sager, der stadig er under efterforskning, omtales i begrænset grad, men kan stadig bidrage med værdifuld viden for journalister.

Anklagemyndigheden

Når efterforskningen er færdig i DUP, sendes sagens materiale videre til statsanklageren, der vurderer, om der skal rejses tiltale. Så snart en tiltale er rejst, og anklageskriftet er forkyndt for den tiltalte politifunktionær, har pressen også krav på at se anklageskriftet gennem aktindsigt.

Aktindsigten kan rekvireres direkte fra statsadvokatens presseafdeling. Det er i samme ombæring vigtigt også at bede om aktindsigt i retsmødebegæringer og eventuelle tillægsanklageskrifter, så man får et samlet billede af sagen.

Retsmødebegæringer udstedes som erstatning for anklageskrifter i sager, hvor den tiltalte vil tilstå i fuldt omfang. Tillægsanklageskrifter udstedes, når der kommer flere tiltaler, efter at det oprindelige anklageskrift er blevet udstedt.

Det kan således også være en god idé at rekvirere disse igen tæt på retsmødet for at være forberedt på en eventuel udvikling.

Justitsministeriet

I Danmark er justitsministeren den øverste chef for politiet og foretager i den forbindelse en del korrespondance med politikredse.

Derfor søgte vi om aktindsigt i kommunikation mellem justitsministeren og Fyns Politi. I aktindsigten fandt vi dog ikke kommunikation af relevans for sagen.

Rigspolitiet

Alle politifunktionærer i Danmark er ansat af Rigspolitiet, der herefter fordeler funktionærerne til landets politikredse. I den forbindelse fandt vi gennem et værdifuldt tip frem til, at man som journalist kan opnå aktindsigt i de enkelte ansattes personalemappe.

Personalemappen indeholder medarbejderens ansættelsesforløb i politiet, uddannelsesforløb før og efter ansættelsen, lønmæssige forhold, eventuelle bibeskæftigelser og tjenesterejser de seneste fem år.

Mappen giver altså et detaljeret indblik i vedkommendes karriere, og tjenesterejser kan danne et billede af, hvilke opgaver vedkommende udfører. Her vil eksempelvis udlæg for fortæring i forbindelse med en ransagning fremgå.

Kommuner

I vores konkrete sag har Odense Kommune været involveret i politibetjentens ansættelse, da han bestred politiopgaver i et særligt udsat boligkvarter. Betjenten var også aktiv i den offentlige debat.

Her kan det være relevant at bede om aktindsigt i kommunikation mellem kommune og politi samt intern kommunikation i kommunen om den konkrete polititjenestemand. I vores tilfælde gav det nogle gode hits, men de blev dog kun i begrænset omfang relevante for vores journalistik.

Kommunikation

I journalistens kommunikation med styrelser og myndigheder kan det være en god idé ikke kun at holde kommunikationen skriftlig. I vores tilfælde havde vi stor succes med at kontakte relevante myndigheder telefonisk forud for en aktindsigt for at blive skarpere på, hvor vi skulle lede.

Telefonisk har embedsmanden en mere uformel kontakt med journalisten, og i mange tilfælde vil vedkommende gerne rådgive i forbindelse med en aktindsigt. Det kan afføde gode tips til dokumenter, man kan få aktindsigt i, og som man aldrig selv var kommet i tanke om.

Husk dog, at embedsmanden måske kan have en interesse i at tale dig fra en aktindsigt. Nogle gange simpelthen bare fordi det er et stort arbejde at sammensætte en aktindsigt til en journalist.

Er du i tvivl, så søg altid aktindsigten for at være sikker på, at du får tilstrækkelig information til dit journalistiske arbejde.

En anmodning om aktindsigt behøver ikke være flot og forkromet pakket ind. Her er et eksempel på, hvordan den kan se ud:

"Hej

Jeg vil som journalist for XXX gerne bede om aktindsigt i følgende:

1: XXX

2: XXX

3: XXX

Aktindsigten kan sendes til min mail XXX@XXX.dk. Har I spørgsmål, er I velkomne til at kontakte mig på telefon 00000000.

Mvh journalist XXX."

Sørg altid for at formulere de spørgsmål, som du søger svar på i aktindsigten, præcist. Din aktindsigt kan blive afvist, hvis den er for bred og ikke eksempelvis kan besvares med et relativt simpelt dataudtræk.

KILDER

Historier, der handler om politifolk, er ikke som den klassiske historie. Det er som journalist svært at få politiet til at tale højt om en af deres egne, da der eksisterer et stærkt bånd mellem medarbejdere i politiet.

I vores historie har vi haft god gavn af at bruge en tidligere politibetjent fra en helt anden politikreds, som vi fik kontakt med via Gravercentret. Vedkommende hjalp os i retning af kilder, samt hvor man kan søge sin information. Læringen blev at bede folk i Fyns Politi, som ikke var tæt forbundet arbejdsmæssigt med den tiltalte, om at hjælpe os med at snuse. Det havde vi stor succes med.

Det er vigtigt også at række ud til den tiltalte. I denne historie var den tiltalte og den tilknyttede advokat dog ikke interesserede i at tale med os inden retssagen.

Ofrene for betjentens kriminalitet ville meget gerne tale, men her er det vigtigt også at forholde sig kritisk til motiverne. Det gjorde, at vi måtte file en del fra i interviews, når det kom til ting, der ikke kunne dokumenteres af kilderne selv, af anklageskriftet eller af vores aktindsigt.

ETIK

Ikke længe efter at det i begyndelsen af april 2025 kom frem, at den fynske betjent var blevet tiltalt for 29 forhold, anmodede betjenten om, at der skulle nedlægges navneforbud i sagen, således at man hverken kunne omtale hans navn, stilling eller bopæl.

Det mødte protester fra medierne TV 2 Fyn, DR og Fyens Stiftstidende, der var mødt op i retten for at protestere mod forbuddet, da det ville indskrænke mediernes mulighed for at omtale sagen.

Efter flere dages betænkningstid afgjorde sagens dommer, at der ikke skulle være navneforbud i sagen.

Alligevel valgte TV 2 Fyn ikke at nævne hverken den tiltalte politibetjents navn - eller adresse, som vi ellers havde fundet frem til efter en søgning hos kommunen.

Årsagen var, at TV 2 Fyn som udgangspunkt ikke offentliggør navne eller på anden måde identificerer sigtede og tiltalte, medmindre de selv står frem, eller når offentlig interesse taler for det.

Men efter at Retten i Odense havde idømt politibetjenten en straf på 30 dages ubetinget fængsel, valgte TV 2 Fyn alligevel at nævne navnet på den dømte. Det skete efter en samlet vurdering hos TV 2 Fyn, som blandt andet lagde vægt på, at den dømte har været ansat i en betroet stilling som betjent hos Fyns Politi.

September 2025